

Mari Kiviranta

SATAKUNNAN AMMATTIKORKEAKOULUN LIIKOTALOUDEN  
OPISKELIJOIDEN VEROTIETÄMYS JA SEN PARANTAMINEN

Liiketalouden koulutusohjelma  
Taloushallinnon suuntautumisvaihtoehto  
2013

## SATAKUNNAN AMMATTIKORKEAKOULUN LIIKETALOUDEN OPISKELIJOIDEN VEROTIETÄMYS JA SEN PARANTAMINEN

Kiviranta, Mari  
Satakunnan ammattikorkeakoulu  
Liiketalouden koulutusohjelma  
Toukokuu 2013  
Ohjaaja: Mäkinen, Jukka  
Sivumäärä: 35  
Liitteitä: 3

Asiasanat: Verotus, Opiskelijat, Veroilmoitukset, POLTE ry

---

Opinnäytetyön aiheena oli tutkia Satakunnan ammattikorkeakoulun liiketalouden opiskelijoiden verotietämystä ja miettiä, miten opiskelijoiden verotietämystä voisi parantaa. Tutkimus toteutettiin kvantitatiivisena kyselytutkimuksena. Tutkimusaineisto kerättiin internetissä täytettävillä e-lomakkeilla. Kyselylomake oli suomenkielinen ja se lähetettiin 873 liiketalouden opiskelijalle, joiden aloitusvuodet olivat 2008–2012. Kyselylomakkeeseen vastasi 151 opiskelijaa, jolloin kyselyn vastausprosentti oli noin 17 %.

Teoriaosuus sisältää tutkimusmenetelmän esittelyn. Lisäksi teoriaosuudessa käsitellään esitetyttä veroehdotusta sekä matkakustannuksia, tulonhankkimiskuluja ja kotitalousvähennyksiä. Teoriaosuudessa keskityttiin asioihin, joihin opiskelijat eivät osanneet vastata kyselyssä.

Tulosten perusteella aikuisopiskelijat tietävät enemmän verotuksesta kuin nuorisopiskelijat. Aikuisopiskelijat ovat myös ilmoittaneet enemmän vähennyksiä kuin nuoret. Suuntautumisvaihtoehtoista tarkimpia olivat yritys juridiikan ja rahoituksen opiskelijat. Taloushallinnon ja julkishallinnon opiskelijat olivat keskinkertaisia vertailussa. Vähiten verotuksesta tiesivät yritys viestinnän sekä myynnin ja markkinoinnin opiskelijat. Sukupuolilla ei nähty suuria eroja vastauksissa. Vähennyksistä eniten ilmoitettiin matkakuluja, sitten kotitalousvähennyksiä ja vähiten ilmoitettiin tulonhankkimiskuluja.

Vastausten perusteella tehtiin päätelmiä, joiden avulla annettiin ohjeita Porin liiketalouden opiskelijat ry:lle eli POLTE ry:lle koskien opiskelijoiden verotietämystä. Ohjeiden avulla POLTE ry voi antaa lisätietoa opiskelijoille verotuksesta ja esitetyistä veroilmoituksesta.

SATAKUNTA UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES BUSINESS  
ECONOMICS STUDENTS TAXATION KNOWLEDGE AND IT'S IMPROVING

Kiviranta, Mari

Satakunnan ammattikorkeakoulu, Satakunta University of Applied Sciences

Degree Programme in Business and Administration

May 2013

Supervisor: Mäkinen, Jukka

Number of pages: 35

Appendices: 3

Keywords: Taxation, Students, Tax return

---

The purpose of this thesis was to investigate the taxation knowledge of business students of the Satakunta University of Applied Sciences and think, how to improve the taxation knowledge. The study was carried out in a quantitative survey, for which the material was collected on online. The survey was carried out in Finnish and it was shared to 873 business economics students, whose starting years were 2008-2012. The response rate was about 17 %, when 151 students answered to the survey.

The theory section includes the presentation of the research methodology. In addition, there is handled the pre-filled tax return, as well as travel expenses, costs relating to generating or maintaining income and the tax credit for domestic costs. The theoretical part was focused on the things that students did not know how to respond on the survey.

Based on the results adult students know more about taxation than the younger students. Adult students have also reported reductions more than younger students. The most accurate on specialisation options were business law and finance students. Financial management and public administration students were mediocre on the comparison. The least about the taxation knew corporate communications and sales and marketing students. There were no big differences in answers between the sexes. The most informed reductions were travelling expenses, and then the tax credit for domestic costs and the least informed is costs relating to generating or maintaining income.

The conclusions were made based on the answers and with the help of the conclusions there were given information about the business students taxation knowledge to Porin liikeläuden opiskelijat ry as known as POLTE ry. With the information the POLTE ry will be able to help more the students with taxation and the pre-filled tax return.

# SISÄLLYS

1	JOHDANTO.....	5
2	TUTKIMUS .....	6
2.1	Tavoitteet ja tutkimusongelmat.....	6
2.2	Aiheen valinta .....	6
2.3	Rajaus ja menetelmät .....	7
3	VEROEHDOTUS .....	10
3.1	Yleisesti.....	10
3.2	Vähennykset.....	11
3.2.1	Matkakustannukset .....	11
3.2.2	Tulonhankkimiskulut.....	12
3.2.3	Kotitalousvähennys .....	13
4	KYSELY .....	16
4.1	Aineiston kerääminen .....	16
4.2	Kysely .....	17
4.2.1	Perustiedot .....	17
4.2.2	Verotus .....	18
4.2.3	Matkakulut.....	18
4.2.4	Tulonhankkimiskulut.....	19
4.2.5	Kotitalousvähennys .....	19
4.2.6	Lisätietoja .....	19
4.3	Kyselyn tulokset ja vertailu .....	20
4.3.1	Suuntautumisvaihtoehto .....	25
4.3.2	Sukupuoli.....	27
4.3.3	Aikuis- ja nuoriso-opiskelijat.....	30
5	TUTKIMUKSEN TULOKSET .....	32
5.1	Päätelmät.....	32
5.2	Toimenpiteet .....	33
5.3	Oppiminen.....	34
	LÄHTEET.....	36
	LIITTEET	

## 1 JOHDANTO

Sain idean opinnäytetyöhöni työharjoitteluni aikana. Suoritin työharjoitteluni Satakunnan veroviraston Kokemäen toimipisteessä. Työskennellessäni henkilöverotuksen parissa Verohallinnolla huomasin, kuinka nuoret eivät aina tarkista veroehdotustaan eivätkä ilmoita vähennyksiään. Aloin miettimään syitä näihin ongelmiin. Johtuuko se esitetyjen veroehdotusten helppoudesta vai eivätkö nuoret tiedä vähennyksistä? Tahdoin ottaa kantaa nuorten mahdolliseen tietämättömyyteen tekemällä kyselyn ja kyselyn tulosten pohjalta miettimällä kehittämissideoita Porin liiketalouden opiskelijat ry:lle eli POLTE ry:lle.

Esitetyt veroilmoitus lähetetään yli viidelle miljoonalle veronmaksajalle. Verohallinnon mukaan sen korjaa ja palauttaa vuosittain noin 1,5 miljoonaa asiakasta. Verohallinnon ylitarkastaja Raija Myllys-Kauppinen arvioi, että harvan tarvitsee korjata mitään, koska niin monet tiedot ovat ilmoituksessa jo valmiina. Esimerkiksi työnantajilta saadaan tiedot palkoista ja pankeilta lainat sekä korot. Verohallinnon ylitarkastaja Raija Myllys-Kauppinen myöntää, että myös laiskuus saattaa olla syynä siihen, että vain harva korjaa esitetyn ilmoituksen tietoja. Tarkkaa tietoa asiasta on kuitenkin vaikea saada, koska verottaja ei tietenkään voi tietää esimerkiksi sitä, millaisia vähennyksiä verovelvollinen olisi voinut ilmoittaa.

(MTV3 www-sivut 2013)

Tutkimuksen lähtökohtana oli, että nuoret eivät tiedä tarpeeksi verovähennyksistä eivätkä sen takia osaa käyttää niitä hyödykseen. Tavoitteena oli saada tulokset keväällä 2013, jotta mahdolliset johtopäätelmät saatiin hyötykäyttöön vuoden 2012 veroehdotusten tullessa opiskelijoille huhtikuun aikana.

Ennen teoriaosuuden kirjoittamista järjestin kyselyn, jotta kyselyn pohjalta pystyin kirjoittamaan tarvittavista asioista. En tahtonut opinnäytetyöhön turhaa tietoa, jonka nuoret jo hallitsivat. Lähteiden rajaaminen oli hankalaa, koska verotuksesta löytyy niin paljon tietoa. Koska olin aikaisemmin työskennellyt Verohallinnolle, lähteiden käyttäminen ja löytäminen tuntui luontevalta kun tiesin entuudestaan, mistä tarvitsemani asiat löytyivät.

## 2 TUTKIMUS

### 2.1 Tavoitteet ja tutkimusongelmat

Tutkimuksen tavoitteena oli saada selville, miten hyvin liiketalouden opiskelijat tuntevat verotusta ja minkälaisia eroja opiskelijoissa oli. Vastausten jälkeen tehtiin vertailua ja johtopäätöksiä. Vertailun jälkeen mietittiin tuloksia, joiden avulla opiskelijat saisivat lisää tietoa verotuksesta. Vertailun jälkeen tavoitteena oli saada POLTE ry:lle esimerkkejä verotuksesta, jotta opiskelijat ymmärtäisivät esitätetyn veroilmoituksen ja siihen liittyvät vähennykset.

Tutkimusongelmia olivat:

- Missä määrin opiskelijat tuntevat esitätetyn veroilmoituksen?
- Mitä eroja eri opiskelijoilla on liittyen verotukseen?
- Tuntevatko opiskelijat yleisimpiä verovähennyksiä?
- Miten opiskelijoille saisi enemmän tietoa asiasta?

### 2.2 Aiheen valinta

Aiheen valinta tutun alueen pohjalta tuo omat etunsa tutkimuksen eteenpäin viemiseen. Mitä enemmän tutkimuksen tekijällä on tietoa ennakkoon joltakin erityisalueelta, sitä todennäköisemmin hän on myös selvillä tuon alueen lisätutkimuksen tarpeista. Hänen on asiantuntemuksen pohjalta mahdollista selvittää näitä tarpeita suhteellisen nopeasti. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2009, 74.)

Aiheen valinta tuntui helpolta, koska itse opiskelin liiketaloutta ja Verohallinnolla suorittamani työharjoittelun kautta perehdyin paremmin verotukseen. Koska toimin yli viisi kuukautta henkilöverotuksen parissa, esitätetyn veroilmoituksen ja opinnäytetyössä käsitellyt vähennykset olivat minulle tuttuja. Olin tehnyt alustavaa tutkimusta opiskelutovereideni parissa kyselemällä heidän ilmoittamistaan vähennyksistä. Näiden keskusteluiden perusteella halusin tutkia asiaa paremmin ja laajemmin.

### 2.3 Rajaus ja menetelmät

Lomakekyselyn vastaajat rajattiin Satakunnan ammattikorkeakoulun liiketalouden opiskelijoihin aloitusvuodesta 2008 aloitusvuoteen 2012. Kysely lähetettiin sähköpostilla 879 opiskelijalle sähköpostilistojen avulla. Kysely lähetettiin Porin, Rauman ja Huittisten toimipisteen liiketoiminnan opiskelijoille. Kyselyn lähettämisessä rajauksen ongelmana olivat vanhat opiskelijat. Kysely rajattiin aloitusvuoteen 2008, koska tätä vanhempia opiskelijoita oli vain harvoja, ja vuoteen 2012, koska vain pieni ryhmä on aloittanut opiskelunsa keväällä 2013. Liiketoiminnan opiskelijoita rajatessa nousi kysymys, pitäisikö kyselyyn ottaa mukaan myös IBS eli Innovative Business Services ja IBML eli International Business and Marketing Logistics. Näiden kahden mukaan ottaminen olisi kuitenkin tuonut mukanaan enemmän vaivaa kuin hyötyä, koska kysely olisi pitänyt kääntää myös englanniksi. Tämän takia kyseiset suuntaukset rajattiin pois.

Vastaajien rajaaminen oli hankalaa, koska tahdoin saada paljon vastauksia, mutta en liikaa. Jos olisin tehnyt kyselyn kaikille SAMK:n opiskelijoille, olisin saanut niin paljon vastauksia pienelläkin vastausprosentilla, että tulosten käsittely olisi ollut hankalaa. Vastaajien rajaaminen liiketalouden opiskelijoihin toi mukanaan paljon plussia: opiskelijoita eri kampuksilta, sekä aikuis- että nuoriso-opiskelijoita, ja mahdollisia vastaajia oli sopiva määrä. Oman lisänsä aiheen rajaukseen toi POLTE ry eli Porin liiketalouden opiskelijat ry. Tämä yhdistys on Satakunnan ammattikorkeakoulun Liiketoiminta ja kulttuuri Porin kampuksen opiskelijayhdistys. ”POLTE ry:n jäseniä voivat olla kaikki kampuksen opiskelijat koulutusohjelmaan katsomatta. Toimintaa pyörittää vuosittain syyskokouksessa valittava hallitus.” (Satakunnan ammattikorkeakoulun www-sivut.) Toimin itse POLTE ry:ssä sihteerinä melkein 1,5 vuotta, joten yhdistys oli itselleni tuttu jo entuudestaan.

Opinnäytetyön Veroehdotus-osiossa keskityttiin opiskelijoiden vastausten pohjalta saatuihin kokonaisuuksiin. Kyselyä tehtäessä haluttiin saada vastauksia yleisesti esitetyistä veroilmoituksesta sekä kolmesta yleisimmästä vähennyksestä eli matkakuluista, tulonhankkimiskuluista ja kotitalousvähennyksestä. Lopuksi kysyttiin avoimilla kysymyksillä, mitä opiskelijat tahtoisivat tietää lisää verotuksesta ja mistä he haluaisivat saada lisää tietoa.

Kun kyselyn tuloksia vertailtiin, päätettiin rajata vertailun ulkopuolelle eri kampukset ja tarkempi ikävertailu. Koska suurin osa vastanneista Huittisten kampuksen opiskelijoista oli aikuisopiskelijoita sekä Porin ja Rauman opiskelijoista suurin osa nuoriso-opiskelijoita, koettiin vertailun tapahtuvan tarpeeksi perusteellisesti ilman kampuksia. Vertailemalla nuoriso- ja aikuisopiskelijoita saatiin enemmän tietoa kuin vertailemalla kampuksia keskenään. Koska lähes kaikki aikuisopiskelijat vastasivat iäkseen 27 +, olisi ikävertailu tuottanut lähes samat tulokset kuin nuoriso- ja aikuisopiskelijavertailu.

Opinnäytetyön menetelmänä käytettiin kvantitatiivista tutkimusta, koska tahdottiin saada mahdollisimman paljon vastauksia, joista tehdä vertailu. Kvalitatiivisen menetelmän koettiin tuovan vaikeasti tulkittavia tuloksia, joita ei olisi voinut vertailla yhtä monipuolisesti kuin määrällisesti tutkittuna. Kvantitatiivisen tutkimuksen valitsemista tuki myös se, että haluttiin tutkia isoa joukkoa ja että aiheesta ei oltu tehty aiempia tutkimuksia, joihin verrata saatuja tuloksia.

”Laadullisiksi nimitetyt tutkimukset rakentuvat Töttöä (2004, 9-20) mukailleen 1) aiemmista, tutkittavasta aiheesta tehdyistä tutkimuksista ja muotoilluista teorioista, 2) empiirisistä aineistoista (suurimmaksi osaksi tekstimuotoisia tai sellaiseksi muutettuja aineistoja) sekä 3) tutkijan omasta ajattelusta ja päättelystä. Määrällisiksi kutsutut tutkimukset puolestaan perustuvat teorioiden lisäksi pääasiassa kerätyn aineiston pohjalta saatuihin mittaustuloksiin ja tutkijan ajattelutoimintaan. Tutkimusotteet eivät kuitenkaan ole rajoittuneita tietynkaltaisiin aineistoihin, vaan laadullisessa tutkimuksessa voidaan käyttää esimerkiksi tilastoja tai analysoida aineistoa määrällisesti, ja määrällisessä tutkimuksessa puolestaan voidaan hyödyntää aineistoina tekstejä tai muita vastaavia yleensä laadullisiksi määriteltyjä aineistoja. Esimerkiksi tapaus- ja toimintatutkimuksessa voidaan hyödyntää molempia tutkimusotteita sekä monenlaisia aineistonkeruumenetelmiä. Kvalitatiivinen ja kvantitatiivinen tutkimus siis eroavat siinä, että niiden tutkimusasetelmat ovat erilaisia, mutta tästä huolimatta tutkimusotteilla on myös yhteistä pinta-alaa tutkimuskentällä.” (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka 2006)



Laadullisessa eli kvalitatiivisessa tutkimuksessa puhutaan usein hypoteesittomuudesta. Tämä tarkoittaa sitä, ettei tutkijalla ole vankkoja ennakkoletuksia esimerkiksi tutkimuksen tuloksista. Tutkija ei lähdä testaamaan jotakin tiettyä teoriaa ja sen toimivuutta otoksessa. (Eskola & Suoranta 1998, 19–20.) Toisaalta laadullisessakin tutkimuksessa voidaan koetella teoriaa ja sen todentumista käytännössä, mutta tavoitteena ei ole kausaalisuhteiden muotoileminen. (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka 2006)

Tutkimusta aloittaessani minulla oli paljon omia hypoteeseja ja ennakkoluuloja tuloksista, kuten voidaan huomata tekemästäni vertailusta. Tämä oli yksi syy, miksi tein kvantitatiivisen tutkimuksen, enkä kvalitatiivisen tutkimuksen. Koska aiheesta ei ollut tehty aikaisempaa tutkimusta, pystyin tekemään vertailuja vain omien mielipiteideni avulla.

”Kvantitatiivista tutkimusta, josta käytetään monia nimityksiä, kuten hypoteettis-deduktiivinen, eksperimentaalinen ja positivistinen tutkimus, käytetään melko paljon sosiaali- ja yhteiskuntatieteissä. Sen alkujuuret ovat luonnontieteissä, ja monet tutkimukselliset menettelytavat ovatkin samantapaisia näillä tieteenaloilla.” (Hirsjärvi ym. 2009, 139.)

Kvantitatiivisessa tutkimuksessa ovat keskeisiä: johtopäätökset aiemmista tutkimuksista, aiemmat teoriat, hypoteesien esittäminen, käsitteiden määrittely, koejärjestelyjen tai aineiston keruun suunnitelmat, joissa on tärkeää, että havaintoaineisto soveltuu määrälliseen, numeeriseen mittaamiseen. Keskeisessä osassa ovat myös koehenkilöiden tai tutkittavien henkilöiden valinta, useinkin tarkat koehenkilömäärittelyt ja otantasuunnitelmat: määritellään perusjoukko, johon tulosten tulee päteä, ja otetaan tästä perusjoukosta otos. Muuttujien muodostaminen taulukkomuotoon ja aineiston saattaminen tilastollisesti käsiteltävään muotoon sekä päätelmien teko havaintoaineiston tilastolliseen analysointiin perustuen, mm. tulosten kuvailu prosenttitaulukoiden avulla ja tulosten merkitsevyyden tilastollinen testaus ovat keskeisiä määrällisessä tutkimuksessa. (Hirsjärvi ym. 2009, 140)

### 3 VEROEHDOTUS

#### 3.1 Yleisesti

”On taas se aika vuodesta, kun veroilmoitukset postitetaan koteihin. Esitötetty veroilmoitus lähetetään tänä keväänä yli viidelle miljoonalle veronmaksajalle.” (Ylen www-sivut 2013)

Esitötetyn veroilmoituksen saa postissa maaliskuussa. Jos lisättävää tai korjattavaa ei ole, ilmoitusta ei tarvitse palauttaa. Jos lisäyksille tai korjauksille on tarvetta, ne voi ilmoittaa helposti Veroilmoitus verkossa -palvelussa. Veroilmoituksen viimeinen palautuspäivä on joko 7.5. tai 14.5.2013. Palautuspäivä on merkitty ilmoituksen etusivulle. (Verohallinnon www-sivut 2013)

Matkakulut ovat ensimmäistä kertaa esitötettyinä veroilmoituksella, jos asiakas on ilmoittanut ne vuoden 2012 verokortille. Jos asiakas tekee esitötettyyn veroilmoitukseen korjauksia, uusi verotuspäätös ja tilisiirtolomakkeet tulevat postitse elokuussa. Huhtikuussa esitötetyn veroilmoituksen mukana saapuva verotuspäätös ja tilisiirtolomakkeet ovat lopullisia, jos veroilmoituksessa ei ole korjattavaa. (Räsänen, 2013)

Veroilmoituksen palauttamiseen voi hakea lisää aikaa, jos siihen on erityisiä syitä. Verohallinto voi pidentää veroilmoituksen palauttamisaikaa ennen viimeistä palautuspäivää. Huomaa, että Veroilmoitus verkossa -palvelu on käytössä esitötettyyn veroilmoitukseen merkittyyn viimeiseen palautuspäivään asti, ellei toisin ilmoiteta. (Verohallinnon www-sivut 2013)

Jos jättää tuloja tai varoja ilmoittamatta tai hakee vähennyksiä perusteettomasti, seurauksena voi olla veronkorotus. (Esitötetyn veroilmoituksen täyttöopas 2013, 3.) Tämän takia mielestäni esitötetyn veroilmoituksen tarkistaminen on kaikista tärkeintä. Jos ei tarkista veroilmoitustaan, voi jäädä huomaamatta esimerkiksi, että työpaikkasi ei ole ilmoittanutkaan palkkojasi Verohallinnolle. Opiskelija voi kesän aikana tienata yli tuon 5 000 euron rajan ja jos opiskelija ei ilmoita Verohallinnolle

palkkojensa puuttumista, hän mitä luultavimmin tulee saamaan kirjeen. Kirje on kehoitus ja LIITE 3 taulukon mukaan opiskelija saa jo tässä tilanteessa 200 euron veronkorotuksen. Pelkästään tarkistamalla ja ilmoittamalla puuttuvat tiedot opiskelija säästyisi veronkorotukselta.

### 3.2 Vähennykset

Verotuksessa voi tehdä erilaisia vähennyksiä. Toiset niistä vähennetään tuloista ennen veron laskemista, toiset taas vähennetään veroista. Verohallinto myöntää osan vähennyksistä automaattisesti, viran puolesta. Joitakin vähennyksiä on asiakkaan pyydettävä itse. (Verohallinnon www-sivut 2013)

Tuloverolain vähennysjärjestelmässä ansiotuloihin kohdistuvat vähennykset tehdään korkomenoja lukuun ottamatta ansiotuloista. Tulon hankkimisesta ja säilyttämisestä johtuneiden menojen vähentämisen jälkeen saadaan puhdas ansiotulo, josta tehdään yleiset ja sosiaaliset vähennykset. Pääomatulot eivät vaikuta puhtaasta ansiotulosta tehtäviin vähennysten kuten eläketulovähennyksen ja perusvähennyksen määrään (ks. kuitenkin veronmaksukyvyyn alentumisvähennys). Ansiotulosta tehtävät vähennykset on tuloverolaissa jaettu seuraaviin luokkiin: tulonhankkimismenoihin eli luonnollisiin vähennyksiin (31 §, 93–95 a §), puhtaasta ansiotulosta valtion- ja kunnallisverotuksessa tehtäviin vähennyksiin (96–98 §), puhtaasta ansiotulosta valtionverotuksessa tehtäviin vähennyksiin (100 §) ja puhtaasta ansiotulosta kunnallisverotuksessa tehtäviin vähennyksiin (101–106 §). (Henkilöverotuksen käsikirja 2012, 470)

#### 3.2.1 Matkakustannukset

Asunnon ja työpaikan väliset matkakulut ovat vähennyskelpoisia ansiotulon hankkimisesta johtuneita menoja. Matkakustannukset asunnon ja työpaikan välillä vähennetään halvimman (yleensä julkisen) kulkuneuvon käytöstä aiheutuneiden kustannusten mukaan laskettuna. Näitä matkakustannuksia voidaan vähentää enintään 7 000 euroa ja vain siltä osin, kuin ne verovuonna 2012 ylittävät 600 euron

omavastuuosuuden. Erityistapauksissa vähennys myönnetään henkilöauton käytön mukaan, esim. jos työhön meno tai paluu asunnolle tapahtuu yöllä, eivätkä julkiset kulkuneuvot ole kohtuudella käytettävissä tai julkista kulkuneuvoa käytettäessä aikataulujen sopimattomuudesta johtuva odotusaika (ei matkustusaika) meno-paluumatkalla muodostuisi yhteensä vähintään 2 tunniksi. (Verohallinnon www-sivut 2013).

”Ansiotulon hankkimisesta johtuneina menoina pidetään myös matkakustannuksia asunnosta työpaikkaan ja takaisin halvimman kulkuneuvon käyttökustannusten mukaan laskettuina. Näitä matkakustannuksia voidaan kuitenkin vähentää enintään 7 000 euroa ja vain siltä osin kuin ne ylittävät verovuonna 600 euroa (omavastuuosuus). (19.12.2008/946)” (Tuloverolaki 1535/1992, 93 §)

”Jos 1 momentissa tarkoitettuna halvimpana kulkuneuvona pidetään muuta kuin julkista kulkuneuvoa, vähennystä laskettaessa otetaan huomioon se kohtuullinen kustannusten lisäys, joka aiheutuu kulkuneuvon käytöstä asunnon ja työpaikan välisiin matkoihin. Verohallinto määrää vuosittain tarkemmin vähennyksen laskentaperusteista. (11.6.2010/504)” (Tuloverolaki 1535/1992, 93 §)

Vähennystä ei myönnetä oma auton käytön mukaan laskettuna esimerkiksi sillä perusteella, että omaa autoa joudutaan käyttämään työssä tai että lapsi viedään päivähoitoon töihin lähdetessä. Oman auton käyttö täytyy osata perustella muilla syillä. Jos asunnon ja työpaikan välisiin matkoihin käytettävänä halvimpana kulkuneuvona pidetään omaa autoa, vähennyksen määrä on 0,25 euroa/km tai jos käytössä on työsuhdeauto 0,20 euroa/km. (Verohallinnon www-sivut 2013.)

### 3.2.2 Tulonhankkimiskulut

Vähennys tehdään palkkatuloista. Verohallinnon tekemä automaattinen vähennys on 620 euroa. Jos tulonhankkimiskulujen määrä on suurempi, merkitään summa esitäytetylle veroilmoitukselle. Vähennys ei voi olla suurempi kuin palkkatulojen määrä. (Verohallinnon www-sivut 2013)

Verovelvollinen saa vähentää palkkatulostaan: tulonhankkimisvähennyksenä 620 euroa, kuitenkin enintään palkkatulon määrän, työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksut ja työttömyyskassamaksut, matkakustannukset asunnosta työpaikkaan ja takaisin siltä osin kuin ne ovat 93 §:n mukaan vähennyskelpoisia, palkkatulon hankkimisesta tai säilyttämisestä johtuneet muut kuin 2 ja 3 kohdassa tarkoitetut menot vain siltä osin kuin niiden yhteismäärä ylittää tulonhankkimisvähennyksen määrän. (Tuloverolaki 1535/1992, 95 §)

Verovelvollisella on oikeus tulostaan vähentää tulon hankkimisesta tai säilyttämisestä johtuneet menot, kuten sanotaan tuloverolaissa (TVL 29.1 §). Vähennys tehdään yleensä sen vuoden tulosta, jonka aikana verovelvollinen on menon suorittanut (TVL 113 §, poikkeuksista ks. luku 17, Tulon ja menon jaksottaminen). Jos tulonhankkimiskulut ovat suuremmat kuin tulot, joiden hankkimiseksi ne on suoritettu, tai tällaisia tuloja ei ole ollut lainkaan verovuonna, voidaan tulonhankkimiskulut vähentää verovelvollisen muista ansiotuloista (ks. KHO 1988 B 555). (Henkilöverotuksen käsikirja 2012, 470)

Ammattikirjallisuuden sekä tutkimusvälineiden ja tieteellisen kirjallisuuden hankkimisesta sekä tieteellisestä työstä ja taiteen harjoittamisesta muutoin johtuneet menot ovat vähennyskelpoisia tulonhankkimiskuluja. Edellytyksenä on, ettei niitä ei ole korvattu TVL 82.1 §:n 1 kohdassa tarkoitetulla stipendillä tai apurahalla (TVL 31.1 § 4 k.) (Henkilöverotuksen käsikirja 2012, 471)

### 3.2.3 Kotitalousvähennys

Vähennykseen oikeuttaa tavanomainen kotitaloustyö, hoiva- tai hoitotyö, asunnon ja vapaa-ajan asunnon kunnossapito- ja perusparannustyö sekä tieto- ja viestintätekniikkaan liittyvien laitteiden asennus- ja kunnossapitotyö. Vähennys myönnetään vain työn osuudesta, ei matkakuluista tai tarvikkeista. Vähennyksen saa esimerkiksi, jos palkkaa siivoojan tai lastenhoitajan, teettää keittiöremontin tai maksaa tietokoneen asentamisesta. Vähennyksen saa riippumatta siitä, palkkaako

työn tekijän itse vai ostaako työn yritykseltä tai yrittäjältä. (Verohallinnon www-sivut 2013)

”Yrityksen tai yrittäjän on kuuluttava ennakkoperintärekisteriin. Rekisteriin kuulumisen voi tarkistaa Internetistä yritys- ja yhteisötietojärjestelmän julkisesta tietopalvelusta [www.ytj.fi](http://www.ytj.fi). Palvelu on maksuton. Tietoja voi hakea palvelussa joko yrityksen nimellä tai Y-tunnuksella. Ennakkoperintärekisteriin kuulumisen voi tarkistaa myös Verohallinnon palvelunumerosta 020 697 030.” (Verohallinnon www-sivut 2013)

Vuodesta 2012 alkaen enimmäismäärä on 2 000 euroa. Puolisot voivat saada kotitalousvähennystä yhteensä 4 000 euroa. Kotitalousvähennyksen omavastuu on 100 euroa. (Tuloverolaki 1535/1992, 127 a §; Verohallinnon www-sivut 2013)

Kotitalousvähennys tehdään verosta, eli jos vähennystä saa 1 500 euroa, tarvitsee vuoden aikana maksaa 1 500 euroa vähemmän veroa kuin ilman kotitalousvähennystä. Kotitalousvähennyksiä voi ilmoittaa jo ennen veroilmoituksen saamista. Jos vähennyksen on vaatinut vasta veroilmoituksella, vaikuttaa määrä suoraan verotuksen lopputulokseen 1 500 euron verran. (Verohallinnon www-sivut 2013)

Kotitalousvähennystä ei myönnetä, jos välittömästi samaa työsuoritusta varten on saatu omaishoidon tukea, kunnan myöntämä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluseteli, lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetussa laissa tarkoitettua tukea tai julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain mukaista palkkatukea. Vähennystä ei myöskään myönnetä asunnon kunnossapito- tai perusparannustyön perusteella, jos asunnon korjaukseen on myönnetty valtion tai muun julkisyhteisön varoista korjausavustusta. Vähennystä myönnettäessä ei kuitenkaan oteta huomioon asuntojen korjaus-, energia- ja terveyshaitta-avustuksista annetun lain (1184/2005) mukaista pientalojen lämmitystapamuutoksiin myönnettävää energia-avustusta. (28.12.2012/929) (Tuloverolaki 1535/1992, 127 a §)

”Mitä 1 momentissa säädetään, koskee myös työtä, joka on tehty verovelvollisen, hänen puolisonsa tai edesmenneen puolisonsa vanhempien, ottovanhempien, kasvattivanhempien tai näiden suoraan ylenevässä polvessa olevien sukulaisten tai edellä mainittujen henkilöiden puolisoiden käyttämässä asunnossa tai vapaa-ajan asunnossa.” (30.12.2004/1273) (Tuloverolaki 1535/1992, 127 a §)

## 4 KYSELY

### 4.1 Aineiston kerääminen

Lomake- eli survey-tutkimus on yksi faktanäkökulman pitkälle kehitetty sovellutus. Sinä yksilöiltä kysytään joukko valmiiksi huolella muotoiltuja kysymyksiä, joiden avulla vastaajista toivotaan saatavan erilaisia tosiasiatietoja. Tyypillisesti heiltä kysytään heitä ja heidän sosiaalista asemaansa kuvaavia taustatietoja, minkä lisäksi lomakkeessa kysytään heidän käyttäytymisestään ja asenteistaan. Tässä on kyse faktanäkökulmasta sikäli, että vastaajien edellytetään tai ainakin toivotaan vastaavan kysymyksiin rehellisesti. (Koskinen, Alasuutari & Peltonen 2005, 63)

”Yksi tapa kerätä itse aineisto on kysely. Se tunnetaan survey-tutkimuksen keskeisenä menetelmänä. Englanninkielinen termi survey tarkoittaa sellaisia kyselyn, haastattelun ja havainnoinnin muotoja, joissa aineistoa kerätään standardoidusti ja joissa kohdehenkilät muodostavat otoksen tai näytteen tietystä perusjoukosta. Standardoituus tarkoittaa sitä, että jos haluaa esimerkiksi saada selville, mikä koulutus vastaajilla on, tätä asiaa on kysyttävä kaikilta vastaajilta täsmälleen samalla tavalla.” (Hirsjärvi ym. 2009, 193)

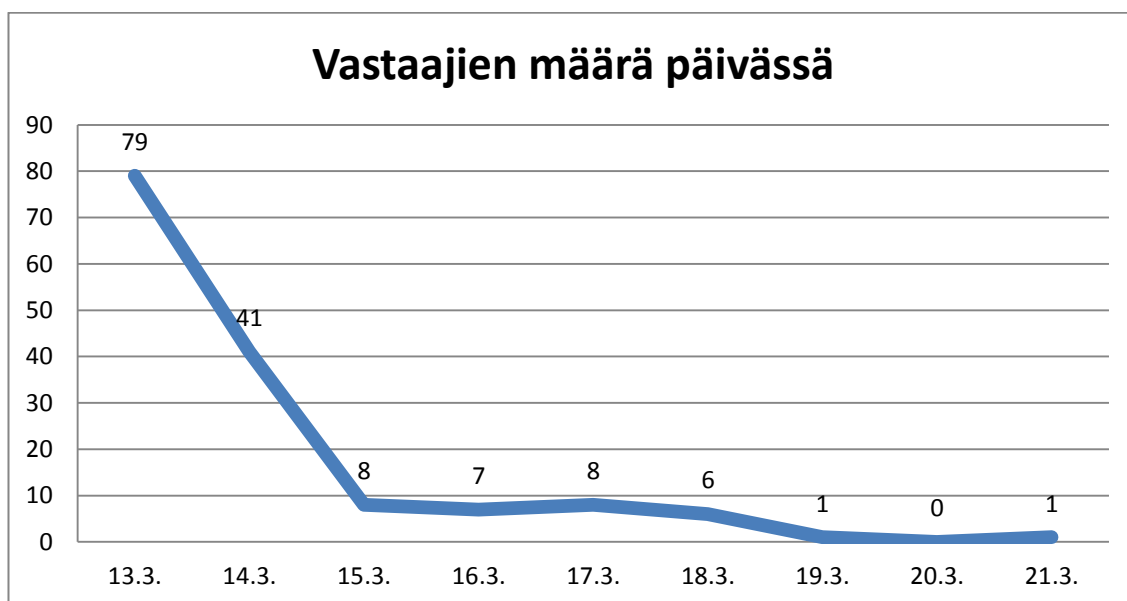
Aineisto kerättiin sähköpostin kautta jaettavalla lomakekyselyllä. Lomakekysely tehtiin E-lomakkeen pohjalla, koska Satakunnan ammattikorkeakoulu oli palvelun asiakas ja näin ollen palvelun käyttäminen oli helppoa omilla opiskelijatunnuksilla. Kysymysten muoto oli kiinteä, paitsi kahdessa viimeisessä kysymyksessä. Viimeisissä kysymyksissä opiskelijat saivat vapaasti kertoa, mitä he haluaisivat tietää lisää verotuksesta ja mistä he haluaisivat saada tätä tietoa.

Kysely lähetettiin Satakunnan ammattikorkeakoulun liiketalouden 873 opiskelijalle ryhmäsähköpostina 13.3.2013. Sähköposti on LIITE 1. Kysely lähetettiin vuosina 2008–2012 aloittaneille opiskelijoille. Vastausaikaa annettiin reilu viikko siten, että viimeinen vastauspäivä oli 21.3.2013.



## 4.2 Kysely

Vastauksia tuli yhteensä 151 kappaletta. Kyselyyn vastattiin eniten ensimmäisenä päivänä, jolloin vastauksia tuli 79 kappaletta. Seuraavana päivänä vastauksia tuli 40 kappaletta, jonka jälkeen vastauksia tuli muutama per päivä kuten voidaan nähdä alla olevasta kaaviosta. Kyselyn vastausprosentti oli kaiken kaikkiaan noin 17 %. Kysely on LIITE 2.



Kaavio 1. Vastausten saaminen

### 4.2.1 Perustiedot

Perustiedoissa opiskelijoilta kysyttiin sukupuolta ikää, opiskelupaikkaa, suuntautumisvaihtoehtoa sekä onko aikuis- vai nuoriso-opiskelija. Näillä kysymyksillä saatiin kattavasti erilaisia taustatietoja vastaajista.

Tässä kohdassa olisi kannattanut kysyä myös aloitusvuotta, koska kysely oli rajattu 2008–2012 aloitusvuosiin. Ikä-kysymyksessä olisi pitänyt olla enemmän vaihtoehtoja, koska lähes kaikki aikuisopiskelijat vastasivat 27+. Myös avonainen vastauslaatikko, johon olisi saanut merkitä ikänsä, olisi tuottanut laajemmin vastauksia aikuisopiskelijoilta. Tämä vaihtoehto olisi tuottanut enemmän työtä

analysointivaiheessa. Suuntautumisvaihtoehtoista olisi voinut jättää pois kansainvälisen kaupan ja tietojen käsittelyn, koska näillä opiskelijoilla oli eri sähköpostilistat kuin muilla vastaajilla, joten he eivät saaneet kyselyä. Tämä oli harmillista, koska näiltä opiskelijoilta olisi voinut saada erilaisia tuloksia kuin muilta suuntautumisvaihtoehtoilta.

#### 4.2.2 Verotus

Verotus-kohdassa kysyttiin esitätetyn veroilmoituksen tarkastamisesta, Verohallinnon täydennyspyyntö- ja poikkeamiskirjeen saamisesta sekä onko ilmoittanut matkakuluja, tulonhankkimiskuluja tai kotitalousvähennystä. Kahdessa ensimmäisessä kysymyksessä sai valita yhden vaihtoehdon ja kolmannessa kysymyksessä sai valita useampia vaihtoehtoja.

Näiden kysymysten avulla saatiin yleistä tietoa opiskelijoiden lähtökohdista verotuksessa. Yleisesti oletettiin, että ne opiskelijat, jotka eivät tarkista veroilmoitustaan ja eivät ole ilmoittaneet vähennyksiä, tulisivat vastaamaan eniten väärin seuraavissa kysymyksissä. Myös ne opiskelijat, jotka olivat saaneet täydennyspyynnön tai poikkeamiskirjeen Verohallinnolta, oletettavasti vastaisivat väärin.

#### 4.2.3 Matkakulut

Matkakulut kohdassa oli kolme kiinteää kysymystä. Ensimmäiseksi kysyttiin omavastuun määrää euroina, sitten ilmoitetaanko matkakulut vähentämättä omavastuuta ja viimeiseksi vähennetäänkö matkakulut käytetyn vai halvimman kulkuneuvon mukaan.

”Matkakulujen omavastuu on 600 euroa ja enimmäismäärä 7 000 euroa vuodessa (asunnon ja työpaikan väliset matkat sekä viikonloppumatkat). Ilmoita näitä matkoja vain, jos kulut ovat yli 600 euroa. Älä vähennä omavastuuta itse.” (Esitätetyn veroilmoituksen täyttöopas 2013, 5)

#### 4.2.4 Tulonhankkimiskulut

Tulonhankkimiskulut-kohdassa oli kaksi kysymystä: saavatko kaikki palkansaajat tulonhankkimisvähennystä, ja voitko saada itse ostamistasi työvaatteista ja työkaluista tulonhankkimisvähennystä.

Ensimmäinen kysymys oli mielestäni tärkeä, koska kaikki palkansaajat saavat tulonhankkimisvähennystä 620 euroa, jos vähennys ei ylitä palkan määrää. (Esitötetyyn veroilmoituksen täyttöopas 2013, 4) Uskoisin lähes kaikkien opiskelijoiden saaneen palkkaa ja näin ollen myös tulonhankkimisvähennystä. Tätä ei kuitenkaan useimmiten huomata, koska vähennys lukee vain yhdessä kohtaa esitötetyssä veroilmoituksessa.

#### 4.2.5 Kotitalousvähennys

Kotitalousvähennyksistä kysyttiin ennakkoperintärekisteriin kuulumisesta, mikä työ oikeuttaa kotitalousvähennykseen ja mistä laskun osasta kotitalousvähennystä saa. Kysymyksen perustuivat kotitalousvähennyksen yleisiin ohjeisiin ja perusasioihin. Esimerkiksi kun kotitalousvähennyksessä on kaikki muuten kunnossa ja tarvittava lomake täytetty oikein, mutta yritys tai yrittäjä ei kuulu ennakkoperintärekisteriin, ei kotitalousvähennystä myönnetä vähennyskelpoiseksi.

Nämä kysymykset eivät ole vielä ajankohtaisia kaikille nuoriso-opiskelijoille vaan enemmänkin aikuisopiskelijoille, koska voidaan olettaa aikuisopiskelijoiden omistavan oman asunnon suuremmalla todennäköisyydellä kuin nuorten opiskelijoiden. Kotitalousvähennykset tulevat kuitenkin nuorille ajankohtaiseksi myöhemmin tulevaisuudessa, joten kysymyksillä haluttiin herättää mielenkiinto asiaa kohtaan.

#### 4.2.6 Lisätietoja

Lisätiedoissa oli yksi kiinteä kysymys: ”Mitä tulee tehdä haettuaan vähennyksiä?” ja kaksi avonaista kysymystä: ”Mitä verotuksesta tahdottaisiin tietää enemmän?” ja

”Mitä kautta?”, joihin vastaajat saivat itse kertoa mielipiteensä. Viimeiset kaksi kysymystä olivat hyviä, koska niiden avulla saatiin monenlaisia vastauksia, joita kiinteillä kysymyksillä ei olisi saatu.

Näillä kysymyksillä saatiin myös pohjaa koko tutkimukselle, koska nuoret haluavat saada lisää tietoa verotuksesta. POLTE ry:lle saatiin paljon kehittämisideoita avonaisten kysymysten vastauksista.

### 4.3 Kyselyn tulokset ja vertailu

Ennen kyselyn tuloksien varsinaista vertailua pohdin saatuja tuloksia ja odotuksiani vastauksista. Koska vastauksia tuli vain 151 eli kyselyn vastausprosentti oli noin 17 %, tuloksia ei voi yleistää, mutta niistä voi tehdä vertailun.

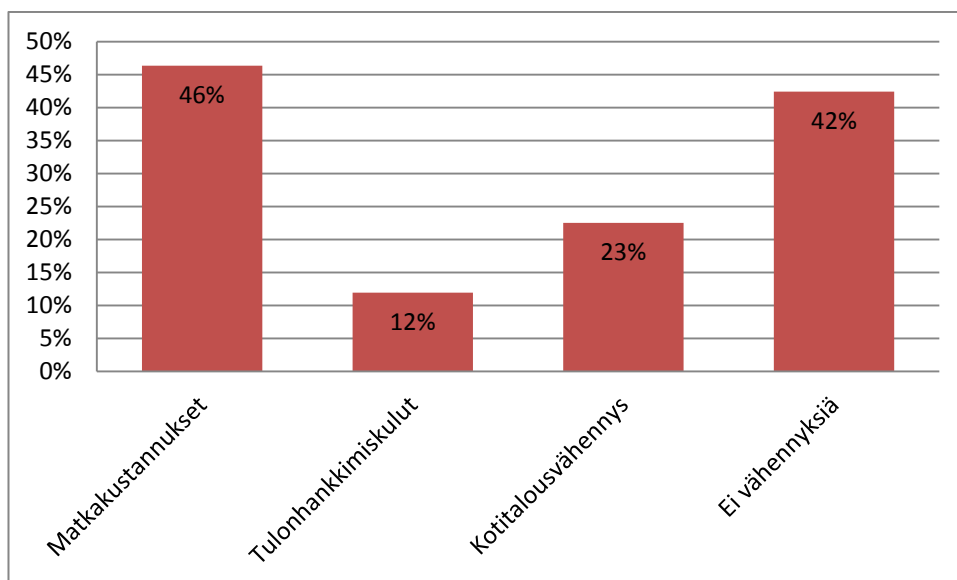


Kuvio 2. Veroilmoituksen tarkistaminen

Kuten ylläolevasta diagrammista voi huomata, lähes puolet vastanneista opiskelijoista tarkistaa esitetyt veroilmoituksensa kokonaan. Joka kymmenes opiskelija ei kuitenkaan tarkista veroilmoitustaan ollenkaan ja 42 % opiskelijoista tarkistaa veroilmoituksen vain osittain. Nämä tulokset osoittavat, että opiskelijoiden tulisi saada lisää tietoa verotuksesta, jotta tarkistaminen olisi helpompaa ja sitä tehtäisiin enemmän. Ennen kyselyä odotin kuitenkin, että osittain- ja ei-vastauksia

olisi ollut selvästi enemmän kuin kyllä-vastauksia, joten tämä tulos yllätti positiivisesti.

Opiskelijoista 42 % ei ole ilmoittanut mitään vähennyksiä ja tämä tulos vahvisti sen, että opiskelijat tarvitsevat lisää tietoa verotuksesta ja varsinkin vähennyksistä. Uskoakseni suurin osa opiskelijoista on tehnyt töitä ja olisi oikeutettu saamaan esimerkiksi matkakuluja. Tämän vuoksi minusta oli tärkeää tutkia tätä asiaa. Kuten alla olevasta kuviosta voidaan nähdä, opiskelijoista 46 % on ilmoittanut matkakuluja, joten se on yleisempi vähennys kuin tulonhankkimiskulut ja kotitalousvähennys. Tulonhankkimiskuluja oli ilmoittanut 12 % vastaajista ja kotitalousvähennyksiä 23 %. Useimmissa tapauksissa opiskelija, joka oli ilmoittanut tulonhankkimiskuluja tai kotitalousvähennyksiä, oli ilmoittanut myös muita vähennyksiä.



Kuvio 3. Haetut vähennykset

58 % opiskelijoista on ilmoittanut vähintään yhden vähennyksen. Kun tätä tietoa vertaa siihen, että vain joka kolmas eli vain 30 % korjaa esitäytettyä veroilmoitusta, on opiskelijoiden prosentti korkea. Esitäytetty veroilmoitus lähetetään yli viidelle miljoonalle veronmaksajalle. Verohallinnon mukaan sen korjaa ja palauttaa vuosittain noin 1,5 miljoonaa asiakasta. (MTV3 www-sivut 2013) Veroilmoitusta voi korjata muillakin tavoin kuin vain ilmoittamalla vähennyksiä ja kyselyn tuloksista ei käy selville, onko vähennykset ilmoitettu yhden vuoden aikana, joten näitä kahta tietoa ei voi verrata suoraan toisiinsa.

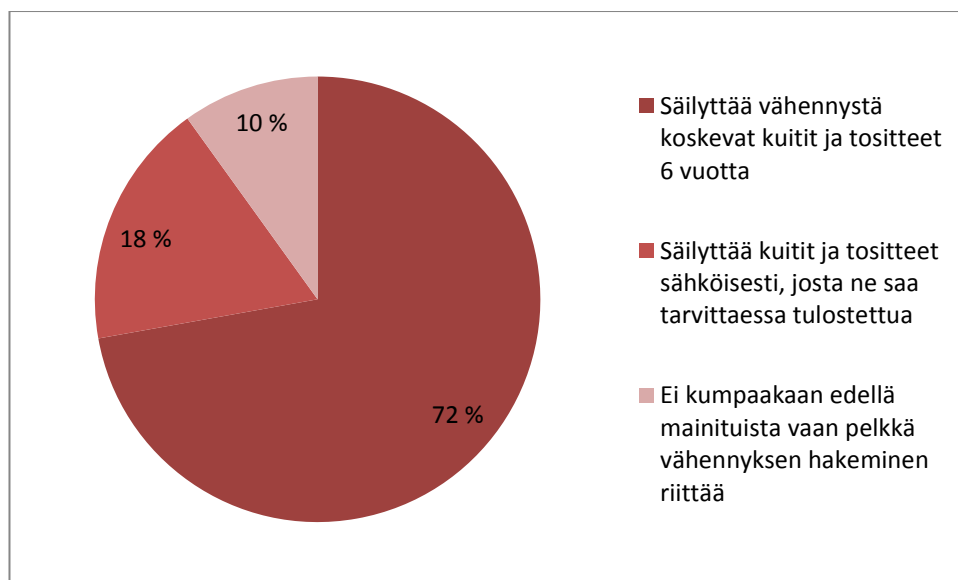
Opiskelijoista 89 % ei ole saanut täydennyspyyntöä tai poikkeamiskirjettä Verohallinnolta. Tähän on saattanut vaikuttaa se, että yli 40 % opiskelijoista ei ole ilmoittanut mitään vähennyksiä. Olen kuitenkin yllättynyt, että noin iso osa ei ole saanut kumpaakaan kirjeistä, vaikka yli puolet opiskelijoista on ilmoittanut vähennyksiä. Tästä voidaan päätellä, että opiskelijat, jotka ovat ilmoittaneet vähennyksiä tietävät vähennyksistä ja niiden myöntämisestä.

Vaikka matkakulut olivat opiskelijoiden eniten ilmoittama vähennys, opiskelijoista vain 49 % tiesi omavastuun olevan 600 euroa ja 52 % tiesti, että matkakulut ilmoitetaan vähentämättä omavastuuta. Jos ei tarkistaisi vastauksia ja niiden antajia, voisi päätellä tämän johtuvan siitä, että matkakuluista tiesivät ne 46 % opiskelijoista, jotka olivat ilmoittaneet matkakuluja. Asia ei kuitenkaan ole näin, koska oikeita vastauksia tuli myös opiskelijoilta, jotka eivät olleet ilmoittaneet matkakuluja, ja vääriä vastauksia tuli opiskelijoilta, jotka olivat ilmoittaneet matkakuluja. Varsinaista syytä väärille vastauksille ei löytynyt tästä näkökulmasta. 73 % opiskelijoista tiesi, että verotuksessa matkakulut lasketaan halvimmän kulkuneuvon mukaan. Tämä tukee sitä ajatusta, että vähennyksistä voi tietää asioita, vaikka niitä ei ole ilmoittanut.

Opiskelijoista 64 % ei tiennyt, että kaikki palkansaajat saavat tulonhankkimisvähennyistä, jos vähennys ei ylitä palkkatulon määrää. Tämä oli mielestäni hyvin yllättävä tulos, koska tulonhankkimisvähennys 620 euroa lukee esitäytetyllä veroilmoituksella Verotuspäätös-kohdassa. Lisäksi esitäytetyn veroilmoituksen mukana tulee Esitäytetyn veroilmoituksen täyttöopas, jossa ensimmäinen asia Tulonhankkimiskulut-kohdassa on: ”Jos sinulla on palkkatuloja, saat automaattisesti 620 euron tulonhankkimisvähennyksen.” (Esitäytetyn veroilmoituksen täyttöopas 2013, 4). Opiskelijoista 74 % tiesi, että itse ostamistaan työvaatteista ja työkaluista voi saada tulonhankkimiskuluja. Tämä tulos oli mielenkiintoinen, koska yli puolet opiskelijoista ei tiennyt tulonhankkimisvähennyksestä ja tulonhankkimiskuluja oli ilmoittanut vain 12 % opiskelijoista. Jos verrattaisiin vain ilmoittamisprosenttia ja tulonhankkimisvähennys-kysymystä, voitaisiin päätellä, että näiden kahden välillä

olisi riippuvuutta. Kun otetaan huomioon vielä toisen kysymyksen vastaukset, ei saada selviä päätelmiä, koska niin suuri osa opiskelijoista tiesi oikean vastauksen.

Vaikka vain 23 % opiskelijoista oli ilmoittanut kotitalousvähennyksiä, niihin liittyviin kysymyksiin vastattiin suurimmaksi osaksi oikein. Opiskelijoista 77 % vastasi, että kotitalousvähennystä ei saa, jos yrittäjä/yritys ei kuulu ennakkoperintärekisteriin. Mielestäni tämä tulos oli hyvin yllättävä, koska ennen Verohallinnolla työskentelyäni en olisi itse tätä tiennyt. Opiskelijoista 71 % vastasi, että kotitalousvähennykseen oikeuttaa tavanomainen kotitaloustyö, hoiva- tai hoitotyö, asunnon ja vapaa-ajan kunnossapito- ja perusparannustyö sekä tieto- ja viestintätekniikkaan liittyvien laitteiden asennus- ja kunnossapitotyö. Kun kysyttiin, mikä osa laskusta oikeuttaa kotitalousvähennykseen, niin 69 % vastasi oikein vastaamalla työn osuudesta. Keskimäärin kotitalousvähennystä koskeviin kysymyksiin vastattiin jopa 72 % oikein. Tämä on suurempi prosentti kuin olisin voinut kuvitella, koska luulin kotitalousvähennyksen olevan kaikista kolmesta vähennyksestä vähiten tutuin opiskelijoille ja täten sitä koskeviin kysymyksiin vastattaisiin väärin.



Kuvio 4. Mitä sinun tulee tehdä haettuasi vähennyksiä?

Viimeisessä kiinteässä kysymyksessä kysyttiin mitä tulee tehdä kun on hakenut vähennyksiä. Kun kaksi kolmesta vaihtoehdosta oli oikein, opiskelijoista 90 % vastasi oikein, kuten voidaan nähdä yllä olevasta kuviosta. Oikeat vastaukset olivat

”Säilyttää kuitit ja tositteet sähköisesti, josta ne saa tarvittaessa tulostettua” ja ”Säilyttää vähennyistä koskevat kuitit ja tositteet 6 vuotta”. Tämä on mielestäni erittäin hyvä tulos, koska vain joka kymmenes opiskelija ei säilyttäisi kuitteja tai tositteita.

Avoimissa kommentteissa saatiin paljon erilaisia vastauksia. Kun opiskelijoilta kysyttiin, mitä tahtoisit tietää enemmän verotuksesta, suurin osa vastauksista käsitteli vähennyksiä tai yleisesti kaikkea verotuksesta. Lisää tietoa haluttiin myös ammatillisella tasolla esimerkiksi yritysten verotuksesta. Muutamat opiskelijat vastasivat seuraavasti:

*”Koen kaikki veropaperit ja verohallinnon sivut melko sekavina, koska kokemukseni veroasioista ovat melko hatarat. Haluaisin ymmärrettävää tietoa verokäytännöistä, esim. jonkinlainen vero-opas nuorille olisi hyvä, jotta asioita ymmärtäisi paremmin.”*

*”Termit pitäisi oppia. Kun niitä ei osaa, ei silloin tee mieli hirveästi lukea veroilmoitustakaan.”*

*”Esim mitä vähennyksiä on mahdollista saada ja mistä asioista.”*

*”Miten tarkistaa veroilmoitus ja mitä vähennykset tarkoittavat?”*

Opiskelijoilta kysyttiin myös, mitä kautta he haluaisivat saada lisätietoa verotuksesta. Suurin osa vastauksista oli, että opiskelijat saisivat lisätietoa internetistä. Osa vastaajista ehdotti, että koulun kautta olisi hyvä saada lisää tietoa verotuksesta. Vastaukset olivat hieman yllättäviä, koska [www.vero.fi-sivuilla](http://www.vero.fi-sivuilla) löytää paljon tietoa verotuksesta ja varsinkin vähennyksistä, mutta opiskelijat eivät ole käyttäneet tätä hyödykseen tulosten perusteella. Mielestäni ehdotus, että koulun kautta saisi tietää enemmän verotuksesta, oli hyvä, mutta vaatisi paljon kehittämistä ja mielenkiintoa opiskelijoilta, jotta se onnistuisi. Tästä lähti idea kysyä POLTE ry:ltä yhteistyöstä, koska sitä kautta opiskelijat saisivat helpommin tietoa kuin pelkästään koulun kautta.

*”Mielestäni nykyiset tietolähteet ovat riittäviä. Jos mielenkiintoni kohdistuu (jostain kumman syystä) veroasioihin, löydän tarvittavan tiedon helposti esim. netistä tai vero-oppaasta.”*

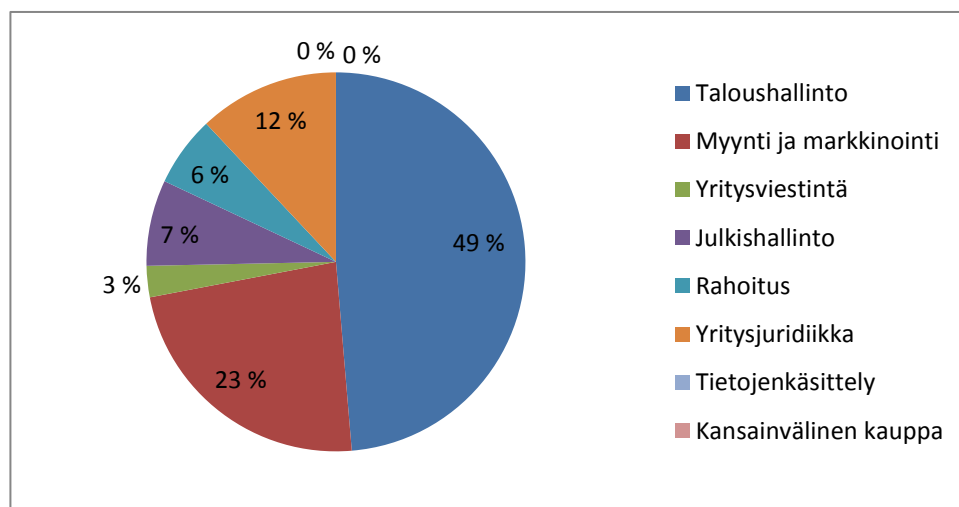


*”Ehkä netistä”*

*”Ehkä opiskelijoille voitaisiin jakaa jokin pieni vihkonen missä on juuri opiskelijoille tärkeää tietoa verotuksesta ja selkokielellä.”*

*”Mahdollisesti oppilaitoksessa järjestettävä pienimuotoinen luento yms. voisi olla hyvä, jossa käytäisiin henkilöverotusta läpi edes pääpiirteittäin.”*

#### 4.3.1 Suuntautumisvaihtoehto



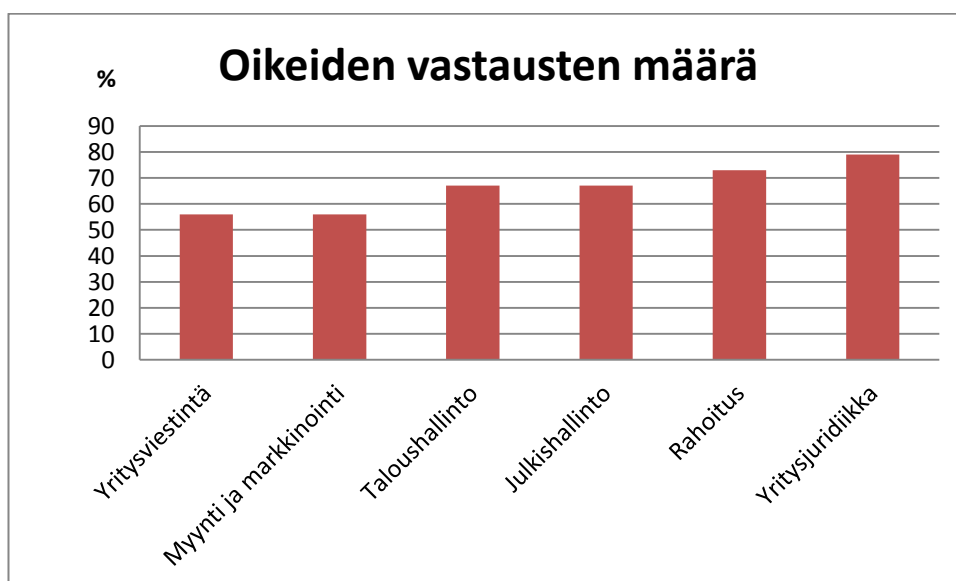
Kuvio 5. Vastaajien suuntautumisvaihtoehdot ja niiden jakautuminen

Kuten yllä olevasta kuviosta voi huomata, lähes puolet vastaajista oli suuntanut tai suuntautumassa taloushallintoon. Tietojenkäsittely ja kansainvälinen kauppa suuntautumisvaihtoehdot jätettiin vertailussa pois, koska näiltä suuntautumisilta ei saatu vastauksia. Vastauksia ei tulisi pitää suoraan verrannollisina, koska vastaajia oli eri määrä eri suuntautumisvaihtoehdoilla. Kaikki vertailut tehtiin kuitenkin vastausten perusteella eikä niitä voi yleistää tämän tutkimuksen ulkopuolelle.

Veroehdotuksen tarkistamisessa näkyi suuriakin eroja eri suuntautumisvaihtoehtojen kesken. Parhaiten veroehdotuksensa tarkistavat yritys juridiikkaan suuntautuneet opiskelijat, joista 78 % tarkistaa veroehdotuksen kaikki kohdat ja 17 % osittain. Toiseksi parhaiten veroehdotuksen tarkistavat rahoituksen opiskelijat, koska kaikki rahoituksen opiskelijat tarkastivat veroehdotuksensa kokonaan (67 %) tai osittain (33

%). Julkishallinnon opiskelijat tarkistivat veroehdotuksensa hieman huonommin kuin yritys juridiikan ja rahoituksen opiskelijat, mutta paremmin kuin taloushallinnon ja myynnin ja markkinoinnin opiskelijat. Huonoiten veroehdotuksensa tarkistivat yritys viestinnän opiskelijat, joista 75 % ei tarkistanut veroehdotustaan ollenkaan.

Vaikka yritys viestinnän opiskelijat eivät tarkista veroehdotustaan, heistä kukaan ei ole saanut täydennyspyyntöä tai poikkeamiskirjettä. Julkishallinnon opiskelijatkaan eivät ole saaneet tällaisia kirjeitä Verohallinnolta. Muilla suuntautumisvaihtoehdoilla erot olivat pieniä, koska kaikista vastaajista vain 11 % oli saanut molemmat kirjeet tai täydennyspyynnön. Suurin prosentti kirjeiden saamisessa oli yritys viestinnän opiskelijoilla. Kun vertaa näitä tietoja veroehdotuksen tarkistamiseen voidaan kuvitella, että yritys juridiikan opiskelijat tarkastavat veroehdotuksensa tarkemmin, koska ovat aiemmin saaneet kirjeitä Verohallinnolta. Kun tähän vertailuun otetaan myös mukaan vähennyksien ilmoittaminen, huomataan yritys juridiikan opiskelijoiden olevan yksi eniten ilmoittavimmista suuntautumisista. Kaikkein eniten vähennyksiä ilmoittavat rahoituksen opiskelijat, joista jokainen oli ilmoittanut vähintään yhden vähennyksen. Muutoin vastauksissa oli sama kaava kuin veroehdotuksen tarkistamisessa ja oikeiden vastausten määrässä. Esimerkiksi vähiten vähennyksiä olivat ilmoittaneet yritys viestinnän opiskelijat, jotka eivät olleet kyselyn mukaan ilmoittaneet yhtäkään kysytyistä vähennyksistä.

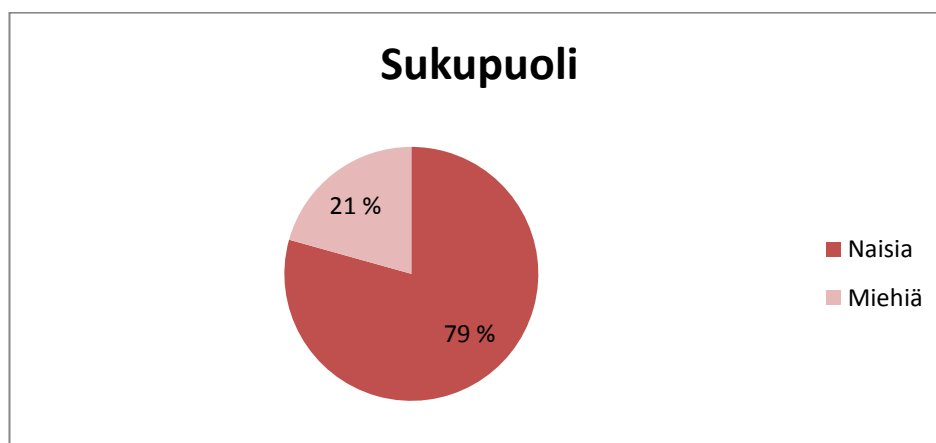


## Kuvio 6. Vähennykskysymysten oikeiden vastausten määrä suuntautumisvaihtoehdoittain

Vähennyksiä koskevissa kysymyksissä näkyi samanlainen suuntaus kuin veroehdotuksen tarkistamisessa. Suunnan voi nähdä yllä olevasta kuviosta. Eniten oikeita vastauksia antoivat yritys juridiikan opiskelijat, joiden vastauksista 79 % oli oikein. Rahoituksen opiskelijat vastasivat lähes yhtä hyvin, koska heidän vastausprosenttinsa oli 73. Julkishallinnon ja taloushallinnon opiskelijat vastasivat yhtä paljon oikein eli 67 % heidän vastauksistaan oli oikein. Myynnin ja markkinoinnin opiskelijat sekä yritys viestinnän opiskelijat vastasivat 56 % oikein.

Vertailemalla eri suuntautumisvaihtoehtoja voidaan todeta, että yritys juridiikan ja rahoituksen opiskelijat ovat kaikista vastaajista tarkimpia ja kiinnostuneimpia verotuksesta. He tarkistavat veroehdotuksensa huolella ja he tiesivät eniten oikeita vastauksia vähennyksistä. Julkishallinto ja taloushallinto olivat suuntautumisvaihtoehdoista keskinkertaisimpia. Myynnin ja markkinoinnin opiskelijat sekä yritys viestinnän opiskelijat eivät ole yhtä tarkkoja ja tietäväisiä verotuksen suhteen kuin muut suuntautumisvaihtoehdot, mutta kysymyksiin he vastasivat yli puoliin oikein eivätkä he ole saaneet Verohallinnolta kirjeitä. Kirjeiden saamiseen vaikuttaa myös sekin, että useimmat heistä eivät ole ilmoittaneet vähennyksiä.

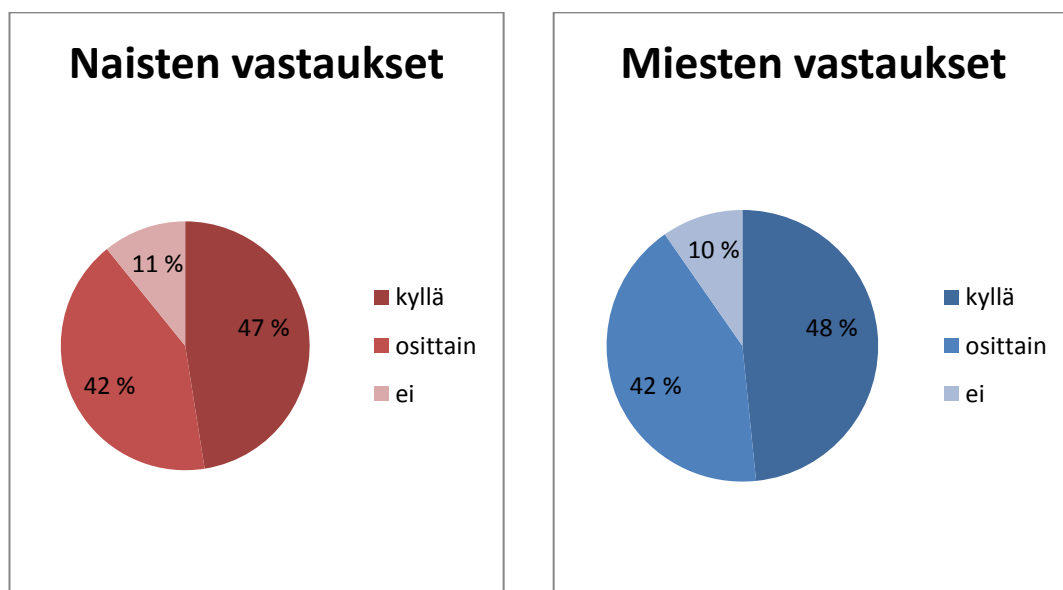
### 4.3.2 Sukupuoli



Kuvio 7. Vastaajien sukupuolijakauma

Kyselyyn vastanneista 150 opiskelijasta 119 oli naisia ja 31 miestä, kuten voi nähdä yllä olevasta kuviosta. Tämän takia tutkimuksessa esitetyt tulokset eivät ole yleistettävissä, koska suhteessa naisia on enemmän kuin miehiä.

Vastausten perusteella miesten ja naisten välillä ei ollut suuriakaan eroja missään kohdassa. Kuten alla olevista diagrammeista voi nähdä, miehet ja naiset tarkistivat veroehdotuksensa lähes yhtä tarkasti. Miehet tarkistivat veroehdotuksensa kokonaan vain prosentoin enemmän kuin naiset, mutta miehistä 9,7 % ei tarkistanut veroehdotustaan ollenkaan ja naisilla tämä luku oli prosentoin parempi. Erojen ollessa näin pienet, ei voida sanoa kummankaan sukupuolen olevan veroehdotuksen tarkistamisessa huonompi tai parempi.

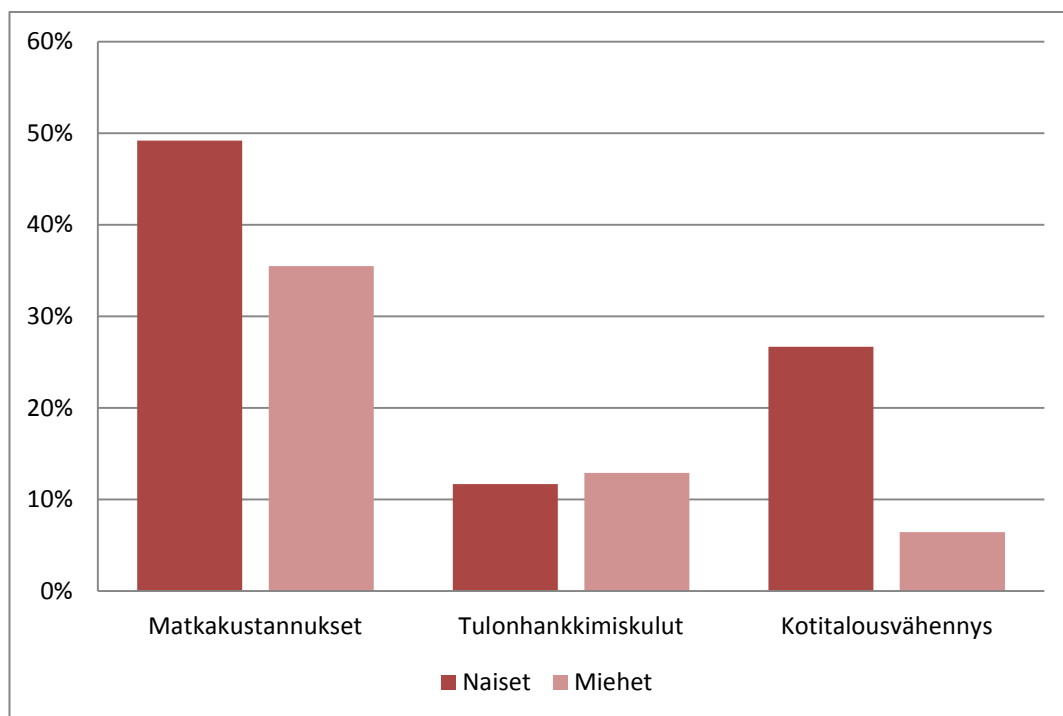


Kuvio 8. Sukupuolien vastaukset veroilmoituksen tarkistamisesta

Naiset ja miehet ovat kyselyn perusteella saaneet lähes yhtä paljon täydennyspyyntöjä ja poikkeamiskirjeitä Verohallinnolta. Erojen suuruus oli kaksi prosenttia eli miehistä 90 % ja naisista 88 % ei ollut saanut kumpaakaan kirjettä. Muissakin kysymyksen vastauksissa ero sukupuolien välillä oli yhtä pieni. Sama

trendi oli kysyttäessä vähennyksistä, koska miesten oikeiden vastausten prosentti oli 65,6 ja naisten 65,8.

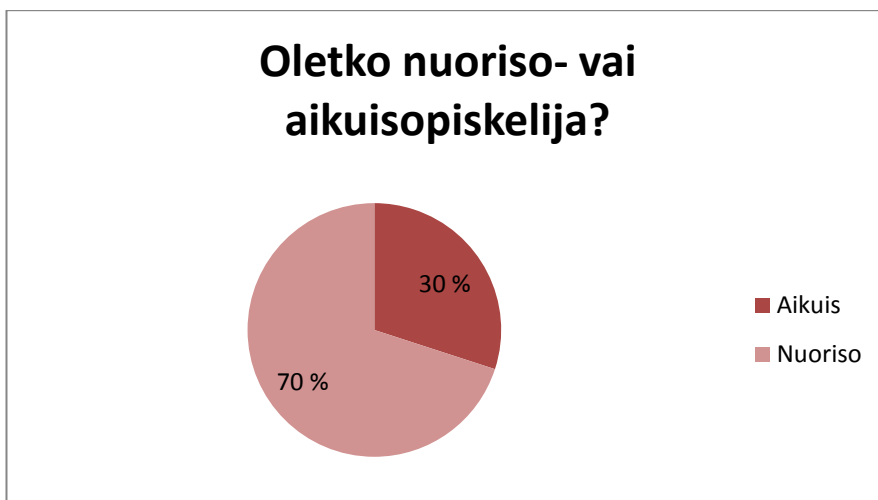
Ainoa hieman selkeämpi ero naisten ja miesten välillä oli vähennysten ilmoittaminen. Naisista 38 % ei ollut ilmoittanut mitään vähennyksiä ja miehillä tämä luku oli 58 %. Vastausten perusteella naiset ilmoittavat enemmän vähennyksiä kuin miehet. Lähes puolet eli 49 % naisista oli ilmoittanut matkakuluja, 12 % tulonhankkimiskuluja ja 27 % kotitalousvähennyksiä. Miehistä 35 % oli ilmoittanut matkakuluja, 13 % tulonhankkimiskuluja ja 6 % kotitalousvähennyksiä. Alla olevasta kuviosta voidaan päätellä, että naiset ilmoittavat enemmän matkakuluja sekä kotitalousvähennyksiä ja miehet tulonhankkimiskuluja. Mielenkiintoista oli huomata ero kotitalousvähennyksen ilmoittamisessa.



Kuvio 9. Naisten ja miesten hakemat vähennykset

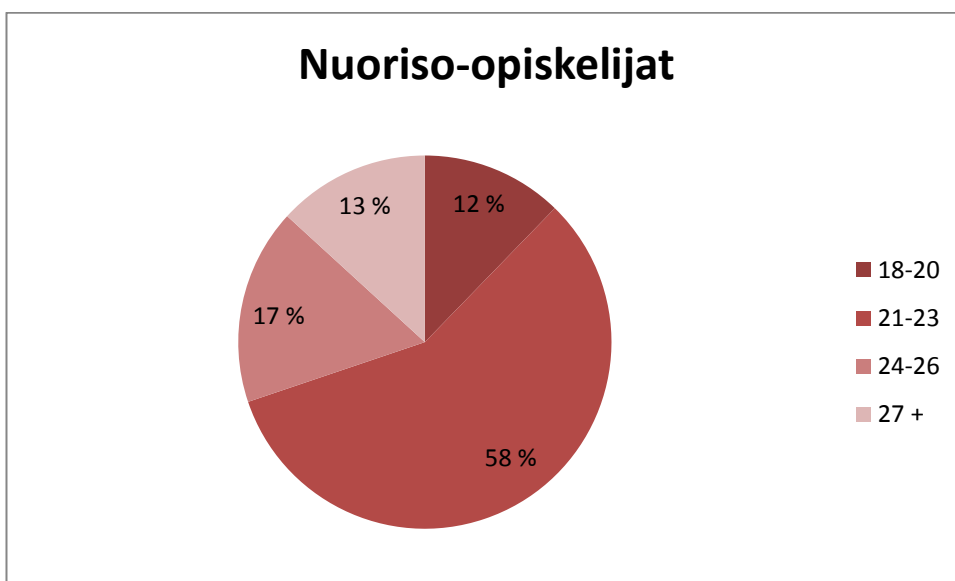
Yhteenvedona voidaan sanoa, että näin suppealla kyselyllä ei voida nähdä eroa naisten ja miesten käyttäytymisessä kun on kyse verotuksesta. Naisten ja miesten määrät heijastavat liiketalouden opiskelijoiden sukupuolijakaumaa, joten vertailtavissa olevia tietoja voisi saada paremmin sukupuolineutraaleilta aloilta.

### 4.3.3 Aikuis- ja nuoriso-opiskelijat



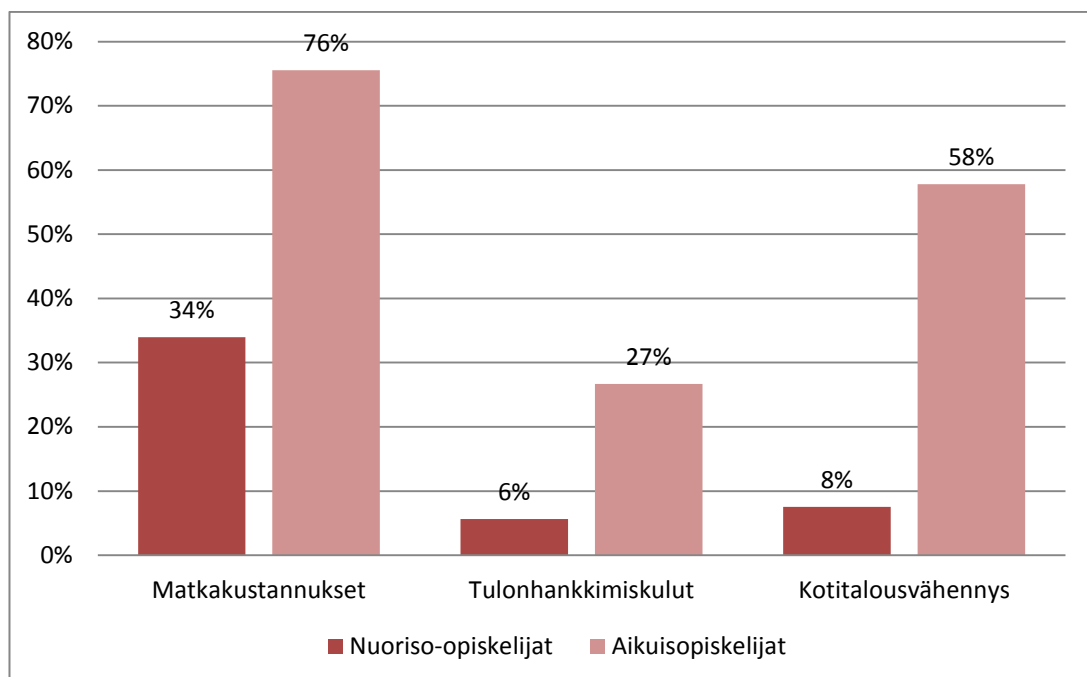
Kuvio 10. Vastaajien koulutusjakauma

Kuten ylläolevasta kuviosta voi nähdä, 70 % vastaajista oli nuoriso-opiskelijoita ja 30 % aikuisopiskelijoita. Lähes kaikki aikuisopiskelijat vastasivat iäkseen 27 + ja nuoriso-opiskelijoilla ikäjakauma oli suurempi, kuten voi nähdä alla olevasta kuviosta. Suurin osa nuoriso-opiskelijoista sekä kaikista vastaajista oli 21-23-vuotiaita. Kaikista vastaajista vähiten oli 18-20 –vuotiaita opiskelijoita.



Kuvio 11. Nuoriso-opiskelijoiden ikäjakauma

Kun tarkasteltiin nuoriso- ja aikuisopiskelijoiden suuntautumisvaihtoehtoja, huomattiin kaikkien yritysviestinnän ja lähes kaikkien myynnin ja markkinoinnin opiskelijoiden olevan nuoriso-opiskelijoita. Kaikki rahoituksen ja lähes kaikki yritys juridiikan opiskelijoiden olevan aikuisopiskelijoita. Kun näitä tietoja vertaillaan suuntautumisvaihtoehtoista tehtyihin vertailuihin, voidaan päätellä aikuisopiskelijoiden olevan tarkempia veroilmoituksen kanssa.



Kuvio 12. Nuoriso- ja aikuisopiskelijoiden hakemat vähennykset

Aikuisopiskelijoista 76 % oli ilmoittanut matkakuluja. Nuorilla tämä luku oli vain 34 %. Myös muissa vähennyksissä näkyi sama kaava eli aikuisopiskelijat ilmoittavat huomattavasti enemmän vähennyksiä kuin nuoriso-opiskelijat, kuten voi nähdä yllä olevasta kaaviosta. Suurin ero aikuis- ja nuoriso-opiskelijoilla oli se, että nuorista 59 % ei ollut ilmoittanut mitään vähennyksiä ja aikuisopiskelijoista vain 2 %. Tämä on isoin ero kyselyn tuloksissa ja tulosten vertailuissa.

Nuorten vastauksista 56 % oli oikein ja aikuisopiskelijoilla vastaava luku oli 78 %. Ero on merkittävä ja voidaan sanoa, että aikuisopiskelijat tietävät enemmän verotuksesta kuin nuoriso-opiskelijat.

## 5 TUTKIMUKSEN TULOKSET

### 5.1 Päätelmät

Tämän opinnäytetyön päätelmiä ja tuloksia ei voi yleistää kyselyn ulkopuolelle, koska kyselyn vastausprosentti oli 17 % ja vertailut ryhmät eivät olleet keskenään samansuuruisia vastaajamääriltään. Päätelmät on tehty kyselyn vastausten vertailun perusteella.

Tulosten perusteella eniten tietoa verotuksesta tarvitsivat nuoret yritysviestinnän sekä myynnin ja markkinoinnin opiskelijat. Eri näkökulmista tarkasteltaessa juuri nämä opiskelijat pärjäsivät heikoiten kun heitä verrattiin muihin opiskelijoihin. Yleisemmällä tasolla nuoret opiskelijat pärjäsivät paljon huonommin kuin aikuisopiskelijat ja vertailussa nuorista 41 % oli ilmoittanut vähennyksiä kun taas aikuisopiskelijoilla tämä luku oli 98 %. Suuntautumisvaihtoehtoja vertailtaessa yritysviestinnän sekä myynnin ja markkinoinnin opiskelijat pärjäsivät huomattavasti huonommin kuin muut suuntautumisvaihtoehdot.

Parhaiten verotuksen hallitsivat yritys juridiikan ja rahoituksen aikuisopiskelijat. He olivat tarkimpia veroilmoituksen kanssa ja he saivat eniten oikein vastauksia kyselyssä. Myös yritys juridiikan ja rahoituksen nuorisopiskelijat pärjäsivät vertailussa hyvin, joten suuntautumisvaihtoehdoista tarkimmat olivat juuri nämä kaksi vaihtoehtoa.

Naisten ja miesten vastauksilla ei ollut suuria eroja, joten sukupuoli ei vaikuta opiskelijoiden verotietämykseen. Ainoa sukupuolien välinen ero oli, että naiset ilmoittivat enemmän matkakustannuksia ja kotitalousvähennyksiä. Miehet ilmoittivat hieman enemmän tulonhankkimiskuluja kuin naiset. Miehistä vain 42 % ilmoitti vähennyksiä kun taas naisilla tämä luku oli 62 %.

Kun verrattiin vähennyksiä, niin eniten oikeita vastauksia oli kotitalousvähennyistä koskevissa kysymyksissä ja vähiten tulonhankkimiskuluja koskevissa kysymyksissä. Matkakuluja ilmoitettiin kaikista eniten, joten sen voidaan sanoa olevan tunnetuin



vähennys näistä kolmesta vähennyksestä. Vääriä vastauksia kuitenkin tuli, joten opiskelijat tarvitsevat lisää tietoa vähennyksistä. Kyselyn vastauksia analysoidessa ei voitu nähdä riippuvuutta vähennysten ilmoittamisen ja vähennyksistä tietämisen välillä. Jotkut opiskelijat osasivat vastata kysymyksiin oikein, vaikka eivät olleet ilmoittaneet vähennyksiä ja jotkut opiskelijat vastasivat väärin, vaikka olivat ilmoittaneet vähennyksiä.

Avointen kysymysten avulla voitiin päätellä, että opiskelijat haluaisivat eniten lisätietoa vähennyksistä. Tämä osoitti tutkimuksen tulleen tarpeeseen ja että POLTE ry voi auttaa opiskelijoita verotuksen kanssa.

## 5.2 Toimenpiteet

Koska POLTE ry on Satakunnan ammattikorkeakoulun opiskelijakunta SAMMAKKO:n alayhdistys, myös SAMMAKKO voi käyttää POLTE ry:lle antamiani ehdotuksia. ”SAMMAKKO on Satakunnan suurin opiskelijajärjestö. Se on poliittisesti sitoutumaton opiskelijakunta, jonka tehtävänä on edustaa opiskelijan mielipidettä ja edistää opiskelijan asemaa niin opiskelussa kuin vapaa-ajallakin. SAMMAKKO edustaa opiskelijoita SAMKin työryhmissä ja toimikunnissa ja on mukana lähes kaikessa päätöksenteossa SAMKissa. Henkilöjäseniä opiskelijakunnalla on noin 2000. SAMMAKKO järjestää vuoden mittaan useita tapahtumia ja opiskelijakunnan kautta saa hoidettua myös opinnäytetyön kansituksen.” (Satakunnan ammattikorkeakoulun www-sivut 2013)

Tulosten ja päätelmien pohjalta annettiin ehdotuksia Porin liiketalouden opiskelijat ry:lle eli POLTE ry:lle, joiden avulla opiskelijayhdistys pystyy lähettämään opiskelijoille informatiivisen sähköpostin koskien esitätettyä veroilmoitusta. Ehdotusten avulla opiskelijayhdistys pystyy auttamaan opiskelijoita tarkistamaan ja täyttämään esitätetyn veroilmoituksen. Ehdotuksessa annettiin käytännönläheisempiä esimerkkejä vähennyksistä kuin esitätetyn veroilmoituksen mukana tulleessa vero-oppaassa. Tällaisia ohjeita olivat muunmuassa, mistä opiskelijat voivat katsoa kulkeeko heidän työmatkalla julkista liikennettä ja kuinka

laskea matkakulut. Ehdotuksessa annettiin vinkkejä tulevien vuosien varalla, kuten säilyttää vuoden viimeinen palkkakuitti, josta on helppo tarkistaa vuoden palkat.

Näiden toimenpiteiden avulla POLTE ry voi olla hyödyksi opiskelijoille tavalla, jota ei ole aikaisemmin tehty. Opiskelijajärjestö antaa itsestään kuvan, että pystyvät muuhunkin kuin järjestämään bileitä. Koska kaikki vastanneet opiskelijat eivät kokeneet saavansa tarpeeksi tietoa verotuksesta, on tämä hyvä tilaisuus POLTE ry:lle tehdä jotain, mitä opiskelijat tarvitsevat eivätkä saa sitä yhtä helposti muualta. Antamiani ohjeita voi käyttää myös myöhemmin vuosina, kun vain tarkistaa Verohallinnon sivulta oikeat tiedot ja muuttaa ohjeita niiden mukaisesti. Lisäksi avointen kysymysten vastausten perusteella POLTE ry voi kehittää tätä ideaa veroavun antamisesta opiskelijoille. Verotus on aina ajankohtaista vuodesta toiseen.

### 5.3 Oppiminen

Opinnäytetyötä tehdessä opin paljon asioita niin työn tekemisestä kuin itse aiheesta. Aloitin työn tekemisen tammikuussa 2013 ja jo alussa huomasin, että kaiken a ja o oli suunnittelu. Kun asioita suunnitteli tarkasti, oli helpompi päästä alkuun ja lähteä kirjoittamaan. Täytyy kuitenkin muistaa, varsinkin opinnäytetyötä tehtäessä, että suunnitelmat muuttuvat ja se on ihan hyvä asia.

”Kaikki tuntevat valkoisen paperin tai tietokoneen odottavan näytön, johon ei ole tullakseen mitään järkevää. Kirjoittajalla saattaa olla niin paljon sanottavaa, ettei hän tiedä, mistä aloittaa ja mitä valita mukaan.” (Hirsjärvi ym. 2009, 56) Itselläni tähän auttoi se kun kirjoitin johdannon ensimmäisen version. Olin päässyt alkuun ja tiesin, että jos ensimmäinen versio on huono, sen voi helposti muuttaa.

Kyselyn tekemisessä oli vaikeat ja helpot vaiheensa. Idea kyselystä ja sen kysymyksistä tuli kesältä 2012 kun työskentelin Verohallinnossa ja ystäväni kyselivät minulta verotuksesta. Aloin jo tuolloin miettimään, miten tätä asiaa tutkisin ja mitä kyselisin. Kysymysten lopullista muotoa oli vaikea miettiä, koska tarvitsi ottaa huomioon, että saanko tällä ja tällä muodolla sellaisia vastauksia, joita voisin

tutkia. Mielestäni onnistuin tässä ihan hyvin, koska sain laajasti vastauksia ja vertailuja. 4.2 Kysely – kohdassa on joitain ajatuksiani siitä, mitä olisin voinut tehdä eri tavalla kyselyssä.

Vastauksia verratessa käytin hyödykseni koulussa oppimiani asioita Excel-ohjelmasta. Tein taulukoita ja laskelmia, jotta pystyin vertaamaan vastauksia. Tässä vaiheessa opin paljon vertailusta ja itse kyselyn tuloksista.

Isoin asia, jonka opinnäytetyössäni muuttaisin, olisi aikaisemmin aloittaminen. Vaikka syksyllä 2012 opinnäytetyön tekeminen tuntui vieraalta ajatukselta, olisi se ollut parempi vaihtoehto. Olisin voinut tehdä työtä rauhassa ja miettiä kyselyä kauemmin. Jotkin ideat ja toteutukset olisivat voineet olla parempia kun niitä olisi voinut ajatella rauhassa. Pitkällä aikavälillä opinnäytetyön tekemisen rytmi olisi kuitenkin voinut kärsiä, koska kun tein tämän opinnäytetyön kevään aikana, ei ollut montaakaan päivää, jolloin en olisi miettinyt tai tehnyt työtä.

## LÄHTEET

### Kirjalliset lähteet

Esitötetyt veroilmoituksen täyttöopas Henkilöasiakkaat verovuosi 2012. 2013. Helsinki: Edita Prima Oy. Verohallinnon julkaisu 52.13

Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2009. Tutki ja kirjoita. 15. uud. p. Helsinki: Tammi.

Henkilöverotuksen käsikirja 2012 Verovuosi 2011. 2012. Helsinki: Edita Prima Oy. Verohallinnon julkaisu 43.12

Koskinen, I., Alasuutari, P. & Peltonen, T. 2005. Laadulliset menetelmät kauppatieteissä. Tampere: Vastapaino

### Internet julkaisut

Anita Saaranen-Kauppinen & Anna Puusniekka. 2006. KvaliMOTV - Menetelmäopetuksen tietovaranto [verkkajulkaisu]. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto [ylläpitäjä ja tuottaja]. <<http://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/>>. (Viitattu 3.5.2013.)

MTV3 www-sivut. 2013. Vain joka kolmas korjaa esitötettyä veroilmoitusta. Viitattu 2.5.2013. <http://www.mtv3.fi/>

Räsänen, J. 2013. Esitötetty veroilmoitus täytyy tarkistaa. Savon Sanomat 3.4.2013. Viitattu 10.4.2013. <http://www.savonsanomat.fi/>

Satakunnan ammattikorkeakoulun www-sivut. 2013. Viitattu 19.4.2013. <http://www.samk.fi/>

Verohallinnon www-sivut. 2013. Viitattu 3.5.2013. <http://www.vero.fi>

Yle Uutiset www-sivut. 2013. Verottaja muistaa suomalaisia huhtikuussa. Viitattu 2.5.2013. <http://yle.fi/uutiset/>

### Lait

Tuloverolaki. 1992. L. 30.12.1992/1535 muutoksineen

## LIITE 1

Hei!

Olen 3. vuoden liiketalouden opiskelija Porista. Opinnäytetyössäni tutkin SAMK:n liiketalouden opiskelijoiden verotietämystä ja mietin, miten tietämystä voitaisiin parantaa. Vastaamalla kyselyyni autat minua opinnäytetyössäni ja mahdollistat paremman tiedonsaannin tuleville opiskelijoille. Voit vastata kyselyyn 21.3.2013 mennessä.

Kyselyyn vastattuasi voit osallitua arvontaan, jossa voit voittaa 2 popcorn- ja leffalippua Finnkinoon!

Linkki kyselyyn:

<https://elomake.samk.fi/lomakkeet/2392/lomake.html>

Ystävällisin terveisin,

Mari Kiviranta

**Perustiedot**

Sukupuoli

Nainen  
Mies

Ikä

18-20  
21-23  
24-26  
27 tai vanhempi

Opiskelupaikka

Pori  
Rauma  
Huiittinen

Oletko nuoriso- vai aikuisopiskelija?

Nuoriso-opiskelija  
Aikuisopiskelija

Suuntautumisvaihtoehtosi

Taloushallinto  
Myynti ja markkinointi  
Yritysviestintä  
Julkishallinto  
Rahoitus  
Yritysjuridiikka  
Tietojenkäsittely  
Kansainvälinen kauppa

**Verotus**

Saat esitätetyn veroilmoituksen maaliskuu-huhtikuussa. Jos lisättävää tai korjattavaa ei ole, ilmoitusta ei tarvitse palauttaa. Jos lisäyksille tai korjauksille on tarvetta, voit ilmoittaa ne helposti Veroilmoitus verkossa -palvelussa.

Veroilmoituksen viimeinen palautuspäivä on joko 7.5. tai 14.5.2013. Palautuspäivä on merkitty ilmoituksen etusivulle.

Tarkistatko esitätetyn veroilmoituksesi kaikki kohdat?

Kyllä  
Osittain  
Ei

Oletko saanut Verohallinnolta täydentämispynnön tai poikkeamiskirjeen?

Kyllä, molemmat

Kyllä, täydentämispyynnön  
Kyllä, poikkeamiskirjeen  
En kumpaakaan

Mitä seuraavista vähennyksistä olet ilmoittanut?

Matkakustannukset  
Tulohankkimiskulut  
Kotitalousvähennys

### **Matkakulut**

Matkakulut voi ilmoittaa vähennettäväksi veroilmoituksella, jos ne ylittävät omavastuun:

400 euroa  
500 euroa  
600 euroa

Ilmoitatko matkakulusi vähentämättä omavastuuta?

Kyllä  
Ei

Matkakulut vähennetään verotuksessa:

Käytetyn kulkuneuvon mukaan  
Halvimman kulkuneuvon mukaan

### **Tulohankkimiskulut**

Saavatko kaikki palkansaajat tulohankkimisvähennystä?

Kyllä saavat  
Eivät saa

Voitko saada itse ostamistasi työvaatteista ja työkaluista tulohankkimisvähennystä?

Kyllä  
Ei

### **Kotitalousvähennys**

Saatko kotitalousvähennyksen, jos työn tehnyt yritys tai yrittäjä ei kuulu ennakkoperintärekisteriin?

Kyllä  
Ei

Ennakkoperintärekisteriin kuulumisen voit tarkistaa osoitteessa [www.ytj.fi](http://www.ytj.fi).

Kotitalousvähennykseen oikeuttaa tavanomainen:

Kotitaloustyö  
Hoiva- tai hoitotyö  
Asunnon ja vapaa-ajan asunnon kunnossapito- ja perusparannustyö  
Tieto- ja viestintäteknikkaan liittyvien laitteiden asennus- ja kunnossapito  
Kaikki edellä mainitut

Kotitalousvähennys myönnetään:

Koko osuudesta (työ, tarvikkeet ja matkakulut)

Työn osuudesta

Työn ja tarvikkeiden osuudesta

### **Lisätietoja**

Mitä sinun tulee tehdä haettuasi vähennyksiä?

Säilyttää vähennystä koskevat kuitit ja tositteet 6 vuotta

Säilyttää kuitit ja tositteet sähköisesti, josta ne saa tarvittaessa tulostettua

Ei kumpaakaan edellä mainituista vaan pelkkä vähennysten hakeminen riittää

Lisää tietoa verotuksesta löydät osoitteesta [www.vero.fi](http://www.vero.fi) tai lähimmästä Verohallinnon toimipisteestä.

Mitä tahtoisit tietää enemmän verotuksesta?

Mitä kautta tahtoisit saada tietoa verotuksesta?



## Henkilöverotus

	Palautus myöhässä / puutteellinen	Korjaa ilman kehotusta	Korjaa kehotuksessa annetussa määräajassa kuuleminen kehotuskirjeessä	Korjaa kehotuksessa annetun määräajan jälkeen kuuleminen kehotuskirjeessä	Ei korjaa ollenkaan
Esitäytetty veroilmoitus	Myöhässä	max 150 €	max 150 €	max 150 €	Arvioverotus (prosentuaalinen veronkorotus, ks taulukko kohdassa 6.4.4.2)
Palkkatulo, muu ansiotulo ja pääomatulo < 5 000 € tulolla käsitetään tässä yhteydessä bruttotuloa, esim. bruttovuokratuloa tai luovutusvoiton laskennan perusteena olevien myyntihintojen yhteismäärää	Ilmoittamatta	-	-	-	70 €
Palkkatulo, muu ansiotulo ja pääomatulo 5 001 - 20 000 € tulolla käsitetään tässä yhteydessä bruttotuloa, esim. bruttovuokratuloa tai luovutusvoiton laskennan perusteena olevien myyntihintojen yhteismäärää	Ilmoittamatta	-	200 €	300 €	500 €
Palkkatulo, muu ansiotulo ja pääomatulo > 20 000 € tulolla käsitetään tässä yhteydessä bruttotuloa, esim. bruttovuokratuloa ja luovutusvoiton laskennan perusteena olevien myyntihintojen yhteismäärää	Ilmoittamatta	-	Veronkorotus prosentteina lisätyn verotettavan tulon määrästä: 0 € - 6 000 € = 300 € 6 000 € - 40 000 € = 300 € + 5% 6 000 € ylittävästä osasta 40 000 € - 60 000 € = 2 000 € + 7% 40 000 € ylittävästä osastayli 60 000 € = 3 400 € + 10 % 60 000 € ylittävästä osasta		Arvioverotus (prosentuaalinen veronkorotus)

Taulukko tyypillisistä veronkorotustilanteista (Henkilöverotuksen käsikirja 2012, 867)